

Dosarul nr. 2ra-1658/2022
2-20151809-01-2ra-22112022

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (A. Bologan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (M. Guzun, V. Sîrbu, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Sergiu Brînză în
interesele lui Victor Cioban,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor
Cioban împotriva Primăriei comunei Hîrtopul Mare, raionul Criuleni, intervenient
accesoriu Consiliul comunei Hîrtopul Mare, raionul Criuleni cu privire la anularea
dispoziției de concediere, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu,
repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 02 decembrie 2020, Victor Cioban, a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei comunei Hîrtopul Mare, raionul Criuleni, intervenient accesoriu
Consiliul comunei Hîrtopul Mare, raionul Criuleni cu privire la anularea dispoziției nr.
51-P din 08 septembrie 2020 emisă de Primarul com. Hîrtopul Mare „Cu privire la
concediere”, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu începând cu 10
septembrie 2020 și până în prezent, luându-se în calcul salariul mediu al reclamantului,
încasarea prejudiciului moral în sumă de 20000 lei și compensarea cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin dispoziția Primarului com.
Hîrtopul Mare nr. 49 din 27 iunie 2016 a fost angajat în funcția de administrator al ÎM
„ECO HÎRTOPI” începând cu data de 01 iulie 2016 pe o perioadă nedeterminată.

Prin dispoziția Primarului com. Hîrtopul Mare nr. 51-P din 08 septembrie 2020,
Victor Cioban a fost concediat din funcția de director al ÎM „ECO HÎRTOPI” începând
cu data de 10 septembrie 2020, iar temei de concediere a constituit art. 86 alin. (1) lit.
y¹), art. 119 alin. (1) din Codul muncii și art. 29 alin. (1) lit. c) din Legea privind
administrația publică locală.

Reclamantul a relatat că prin cererea prealabilă depusă la 08 octombrie 2020, a contestat dispoziția Primarului com. Hîrtopul Mare din 08 septembrie 2020, solicitând anularea dispoziției cu suspendarea actului administrativ defavorabil și restabilirea în funcție, însă deși de la înaintarea cererii prelabile au trecut mai mult de 30 zile, aceasta a rămas fără examinare.

În opinia reclamantului, dispoziția nr. 51-P din 08 septembrie 2020 emisă de Primarul com. Hîrtopul Mare privind concedierea sa din funcția de administrator al ÎM „ECO HÎRTOP” este ilegală, deoarece potrivit art. 7 alin. (3)-(4) din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, doar fondatorul întreprinderii de stat desemnează și eliberează din funcție administratorul întreprinderii, la propunerea consiliului de administrație, iar fondatorul întreprinderii transmite atribuțiile de administrare a patrimoniului și de desfășurare a activității de întreprinzător administratorului în baza contractului individual de muncă, iar art. 9 alin. (5)-(7) din aceeași lege prevede expres cazurile când administratorul întreprinderii municipale poate fi eliberat din funcție, astfel că atingerea vârstei de pensionare nu constituie temei de concediere a sa din funcție, în virtutea Legii privind întreprinderile de stat și municipale.

Reclamantul susține că potrivit art. 1 din Legea privind administrația publică locală, Consiliu local reprezintă autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației unității administrative teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, aleasă în vederea soluționării problemelor de interes local, iar primarul nu este autoritate deliberativă, ci executivă, acesta nefiind în drept de a decide personal destituirea din funcție a administratorului ÎM „ECO HÎRTOP” în lipsa deciziei Consiliului c. Hîrtopul Mare și deoarece dispoziția contestată a fost emisă în absența împuternicirilor legale, ceea ce denotă că dispoziția contestată nu corespunde prevederilor art. 31 din Codul administrativ, conform căruia actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Mai mult, la emiterea ordinului de concediere din funcție, Primarul c. Hîrtopul Mare nu a luat în considerație faptul că acesta activează în funcția de administrator al ÎM „ECO HÎRTOP” deja mai mult de 4 ani și că în activitate careva încălcări nu au fost stabilite.

Reclamantul a mai menționat că, în rezultatul destituirii ilegale din funcție i-a fost cauzat un prejudiciu moral, în rezultatul umilinței și înjosirii din partea Primăriei c. Hîrtopul Mare, activitatea acestuia fiind împiedicată cu scopul de a nu putea fi ulterior apreciat de locuitorii comunei, iar atitudinea necorespunzătoare a Primăriei c. Hîrtopul Mare la concedierea ilegală a sa din funcție, precum și neexaminarea cererii prelabile depuse împotriva actului administrativ, au contribuit la suferințe de ordin moral, estimat la suma de 20000 lei.

Reclamantul a invocat că din conținutul dispoziției nr. 51-P din 08 septembrie 2020 nu rezultă în ce a constatat scopul legitim, caracterul necesar și rezonabil al deciziei adoptate în privința sa.

Prin încheierea din 03 decembrie 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, casată prin decizia din 19 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de Victor Cioban privind suspendarea executării dispoziției Primăriei c. Hîrtopul Mare, r-nul Criuleni nr. 51-p din 08 septembrie 2020

„Cu privire la concedierea lui Victor Cioban din funcția de director al ÎM „Eco-Hîrtop”.

Prin hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătorei Criuleni, sediul Central a fost respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Victor Cioban.

La 26 martie 2021, Victor Cioban a declarat apel nemotivat, iar la 23 iunie 2021 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Victor Cioban și a fost menținută hotărârea din 04 martie 2021 a Judecătorei Criuleni, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Victor Cioban a atins vârsta de pensionare la 10 septembrie 2018, motivul concedierii ultimului din funcția de administrator al ÎM „ECO HÎRTOP” este un fapt demonstrat, fără posibilitatea de a nega existența acestei circumstanțe, respectiv, angajatorul Primăria c. Hîrtopul Mare, ținând cont de prevederile art. 10 alin. (1) lit. a), art. 86 alin. (1) lit. y¹) din Codul muncii, prin dispoziția nr. 51-P din 08 septembrie 2020 corect l-a concediat pe Victor Cioban din funcția de director al ÎM „ECO HÎRTOP” începând cu 10 septembrie 2020.

Respectiv, instanța de fond constatând temeinicia și legalitatea dispoziției Primarului c. Hîrtopul Mare nr. 51-P din 08 septembrie 2020 cu privire la concedierea lui Victor Cioban din funcția de director al ÎM „ECO HÎRTOP” începând cu 10 septembrie 2020, corect a respins și restul pretențiilor care se referă la restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului pentru perioada absenței forțate de la lucru, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată or, aceste pretenții fiind accesorii, urmează soarta pretenției de bază care a fost respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de apel a respins argumentul apelantului precum că, instanța de fond la soluționarea acestui litigiu nu a aplicat prevederile art. 9 alin. (2)-(3) din Legea cu privire la întreprinderile de stat și municipale, care este o lege specială care reglementează procedura de angajare și concediere a administratorilor întreprinderilor de stat și municipale or, prevederile invocate de apelant nu sunt aplicabile prezentului litigiu de muncă și nu au legătură cu solicitările înaintate, instanța de fond just a respins ca neîntemeiate argumentul precum că atingerea de către Victor Cioban a vârstei de pensionare nu constituie temei prevăzut de Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, deoarece legea nominalizată nu are ca scop reglementarea raporturilor de muncă între angajator și angajat, la caz raporturile fiind reglementate strict de Codul muncii.

La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind eronată interpretarea apelantului precum că Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală face trimitere la contractul individual de muncă încheiat între autoritatea executivă și administrator or, potrivit art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, este indicat expres că, fondatorul întreprinderii municipale selectează prin concurs și împuternicește autoritatea executivă să transmită atribuțiile de administrare a patrimoniului și de desfășurare a activității de întreprinzător administratorului în baza contractului individual de muncă aprobat, astfel, contractul individual de muncă încheiat între angajator și angajat constituie cadrul de reglementare a raporturilor de muncă între Primăria c. Hîrtopul Mare și Victor Cioban, care potrivit pct. 28 din contractul individual de muncă nr. 2 încheiat la 01 iulie 2016, acesta încetează în

condițiile art. 82, 85, 86 din Codul muncii, prin urmare, temeiul de concediere în cazul lui Victor Cioban, este prevăzut de art. 86 alin. (1) lit. y¹) din Codul muncii, cât și în contractul individual de muncă.

Cu privire la criticile apelantului precum că, Primarul c. Hîrtopul Mare nu este autoritate deliberativă dar este autoritate executivă, nefiind în drept să decidă personal destituirea din funcție a administratorului ÎM „ECO HÎRTOP” în lipsa unei decizii a Consiliului c. Hîrtopul Mare, respectiv dispoziția nr. 51-P din 08 septembrie 2020 a fost emisă de Primarul c. Hîrtopul Mare ca autoritate executivă în absența unei împuterniciri legale, instanța de apel a învederat că, Legea privind întreprinderile de stat și întreprinderea municipală nu conține prevederi contradictorii în raport cu Legea privind administrația publică locală or, potrivit art. 7 alin. (4) din Legea privind întreprinderile de stat și întreprinderea municipală, fondatorul întreprinderii împuternicește autoritatea executivă (primarul) să transmită atribuțiile de administrare a patrimoniului și de desfășurare a activității de întreprinzător administratorului în baza contractului individual de muncă aprobat, prin urmare, primarul încheie contract cu administratorul și stabilește raporturile de muncă, acesta având calitatea de angajator, astfel, urmează a se reține că anume în persoana primarului și a fost încheiat contractul de muncă cu Victor Cioban, respectiv acesta nu este în drept a pretinde concedierea de către un alt subiect decât cel cu care a încheiat raportul de muncă.

De asemenea, în partea ce ține de criticile precum că instanța de fond a examinat cererea de chemare în judecată în procedura contencioasă și nu în procedura contenciosului administrativ, instanța de apel a notat că litigiul dintre Victor Cioban și Primăria c. Hîrtopul Mare, este unul de muncă, respectiv instanța de fond corect a decis reținerea cauzei spre examinare în procedură contencioasă și nicidecum în procedura contenciosului administrativ or, deși, acțiunea este îndreptată împotriva unei autorități publice, pretențiile formulate de Victor Cioban vizează restabilirea drepturilor ce decurg din relațiile de muncă. Astfel, ținând cont de faptul că, Victor Cioban nu are statut de funcționar public, pretențiile acestuia privind restabilirea dreptului la muncă nu rezultă din activitatea administrativă a primarului or, funcția de administrator al întreprinderii municipale pe care o deținea Cioban Victor nu face parte din categoria funcției publice și nici nu se atribuie statutului de militari sau persoanelor cu statut de militari, urmare a cărui fapt, instanța de fond corect a menționat că la caz nu sunt aplicabile prevederile Codului administrativ.

Mai mult, instanța de apel a notat că, potrivit art. 2 alin. (3) lit. a), art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod, activitatea administrativă însă prezumă că autoritatea publică a acționat în regim de putere publică potrivit ansamblului competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, pe când la caz, pretențiile formulate de apelant cu privire la restabilirea dreptului încălcat la muncă în baza art. 90 din Codul muncii, nu rezultă din activitatea administrativă a primarului, astfel, la concedierea salariatului, primarul nu a acționat în regim de putere publică în vederea realizării sarcinilor autorităților publice, ci în calitate de angajator.

La 07 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Sergiu Brînză în interesele lui Victor Cioban a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel reiterând circumstanțele de fapt și de drept din acțiune și cererea de apel.

Suplimentar, recurentul a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și procedural, iar circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin.

Recurentul a indicat că instanțele ierarhic inferioare nu s-au expus asupra argumentelor indicate în cererea de chemare în judecată și în apel, referitor la faptul că la emiterea dispoziției nr. 51-P din 08 septembrie 2020, Primarul c. Hîrtopul Mare a aplicat eronat legea, fiind emisă în lipsa unei decizii a Consiliului com. Hîrtopul Mare, ceea ce denotă că această dispoziție nu corespunde prevederilor art. 31 din Codul administrativ.

Recurentul consideră greșit argumentul instanțelor ierarhic inferioare potrivit căruia deși cererea de chemare în judecată este înaintată împotriva unei autorități publice, pretențiile formulate vizează restabilirea drepturilor lui Victor Cioban ce decurg din relațiile de muncă și sunt îndreptate în vederea soluționării unui litigiu individual de muncă dintre salariat, care nu are statut de funcționar public și angajator - Primarul c. Hîrtopul Mare, r-nul Criuleni, respectiv lipsește activitatea administrativă a primarului.

În opinia recurentului, Victor Cioban, prin cererea de chemare în judecată revindecă dreptul său vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 7 și 189 din Codul administrativ. Mai mult, recurentul susține că instanțele de judecată au examinat litigiul necorespunzător, nerespectând limitele controlului judecătoresc prevăzute de art. 225 alin. (2) din Codul administrativ.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 29 iunie 2022. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 08 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d. 138).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că avocatul Sergiu Brînză în interesele lui Victor Cioban s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 07 noiembrie 2022 împotriva deciziei 29 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 23 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Prin referința depusă la 21 decembrie 2022, Primăria com. Hîrtopol Mare, r-nul Criuleni a solicitat respingerea recursului declarat de Victor Cioban și menținerea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, or pretențiile recurentului invocate în mod repetat în cererea de recurs sunt neîntemeiate.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către avocatul Sergiu Brînză în interesele lui Victor Cioban, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Sergiu Brînză în interesele lui Victor Cioban.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh